higher education & training

Department:
Higher Education and Training
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

NASIENRIGLYN

NASIONALE SERTIFKAAT

INLEIDENDE ENTREPRENEURSKAP N4

14 NOVEMBER 2018

Hierdie nasienriglyn bestaan uit 7 bladsye.

Kopiereg voorbehou

VRAAG 1

1.1
- Hulpbronne is in besit van privaat persone.
- Produksie word deur privaat besighede uitgeoefen.
- Die doel is om wins te maak.
- Vraag en aanbod bepaal die pryse van goedere/dienste.
- Die staat hou die vrede in die land. (Enige 3 × 1) (3)

1.2
- Die winsmotief kan tot die uitbuiting van verbruikers lei.
- Skadelike produkte mag verkoop word.
- Werknemers word uitgebuit om koste te verlaag.
- Mededinging veroorsaak vermorsing.
- Ongelyke verdeling van rykdom.
- Besoedeling, geraas, reuk word erger.
- Monopolistiese ondernemings manipuleer die stelsel tot hul voordeel.
- Die verantwoordelikheid van die regering is om in te gryp.
- Monopolieë bestaan in die werklike lewe. (Enige 3 × 1) (3)

1.3
- Grond - huur.
- Kapitaal - rente.
- Arbeid - lone en salarisse.
- Entrepreneurskap - wins.
- Tegnologie - huur rente. (5)

1.4 $= R25\,000 \times \frac{6,5}{100}$
= R1 625 ✓
= R25 000 – R1 625
= R23 375 ✓ (2)

1.5 = R250 × 4
= R1 000 ✓✓ (2)

1.6 = R4,02–R3,72
= R0,30 ✓
$= \frac{R0,3 \times 100}{3,72 \times 1}$
= 8,06% ✓

(Berekeninge moet tot TWEE desimale afgerond word) (2)

1.7
- Maklik en goedkoop
- Ewigdurende kontinuïteit
- Beperkte aanspreeklikheid
- Meer groei as in alleenhandelaar
- Geen eksterne ouditeure
- Meer kapitaal kan bymekaar gemaak word
- Dividende word onder maksimum tien lede verdeel
- Groter mate van direkte beheer
- Dividende aan lede teen'n laer koers belas (Enige 5 × 1) (5)

1.8 = 10 + 15
= 25 ✓
$= \frac{15 \times 100}{25 \times 1}$
= 60,00%✓✓ (3)
[25]

VRAAG 2

2.1
- Dit is 'n gestruktureerde riglyn om die entrepreneuriese doelwit te bereik.
- Gedagtes sal in 'n logiese volgorde geplaas word.
- Dit simuleer die werklikheid in die sakewêreld.
- Dit is die entrepreneur se werksaksieplan.
- Instrument om finansiële bystand te bekom.
- Lewensvatbaarheid en haalbaarheid van die sake-onderneming word gemeet.
- Dit is 'n noodsaaklike besluitnemingsinstrument in die bestuur van die onderneming. (Enige 5 × 1) (5)

2.2
- Dienste is ontasbaar.
- Dienste word gewoonlik spesifiek vir die behoeftige kliënt aangepas.
- Dienste en die verskaffer kan nie geskei word nie. (3)

2.3
- Sessie/Oordrag
- Waarborg
- Verbandlening
- Vaste deposito's (Enige 3 × 1) (3)

2.4
- Lewensversekering
- Vuurversekering
- Stormskade
- Diefstal en inbraak (4)

2.5
- Verskaffer se krediet
- Oortrokke bankrekening
- Korttermynlening
- Kredietooreenkoms (huurkoop)
- Verhuring (Enige 4 × 1) (4)

2.6 = R125,50 × 85%
= R106,68✓✓

OF

= R125,50 × 15/100
= 18,83 ✓
= R125,50 – R18,83
= R106,67✓ (2)

2.7
- Kyk uit vir sakegeleenthede.
- Daag bestaande produkte en dienste uit.
- Neem 'n kreatiewe houding aan.
- Neerskryf van idees.
- Geleenthede eerste, bedreigings tweede. (Enige 4 × 1) (4)

[25]

VRAAG 3

3.1
- Hy het sy werk as winkelassistent verloor.
- Om 'n lewe of wins (geld) te maak.
- Om vir homself te werk.
- Om iets te doen wat hy geniet.
- Hy het 'n sakegeleentheid geïdentifiseer. (Enige 2 × 1) (2)

3.2 $I = \frac{10\,200 \times 10 \times 2}{100}$ ✓✓
$= \frac{204\,000}{100}$
= 2 040,00✓✓ (4)

3.3 3.3.1 Wet op Basiese Diensvoorwaardes
3.3.2 Suid-Afrikaanse Inkomstediens
3.3.3 Departement van Handel en Nywerheid
(3 × 1) (3)

3.4 Advertensie✓
Punte word volgens eie diskresie vir die advertensie toegeken - moet die volgende insluit:
- Aandag✓
- Belangstelling✓
- Begeerte✓
- Aksie✓ (5)

3.5
- Die korrekte aankoop sal gedoen word.
- Voorraad sal beheer word.
- Bestuursinligting is beskikbaar.
- Bedryfskapitaal sal optimaal benut word.
- Mededingende verkooptegnieke word gebruik.
- Minimum bedryfskapitaal sal in voorraad belê word. (Enige 4 × 1) (4)

3.6
- Mark
- Parkeergeriewe
- Vervoerfasiliteite
- Arbeidsaanbod
- Munisipalekonsessies en tariewe
- Kapitaal
- Elektrisiteits- en watervoorsiening
- Mededinging
- Behuising
- Nywerheidsgebiede
- Klimaat
- Rou material (Enige 7 × 1) (7)

[25]

VRAAG 4

4.1
- 'n Kontantvloeistaat
- Gelykbreekpunt berekeninge
- Aanvangskoste
- Inkomstestate
- Balansstate
- Eksterne finansiering benodig vir sekuriteite (6)

Is jy tevrede met die produkte wat by Die Winkel aangebied word?
Ja O Nee O ✓✓
Watter ander produkte sal jy by Die Winkel beskikbaar wil stel?✓✓
Het jy enige aanbevelings vir Die Winkel?✓✓
Is jy tevrede met die pryse by Die Winkel?
Ja O Nee O (6)

4.3
- Hy kan onbeperkte wins maak.
- Hy het beheer oor sy eie lot.
- Hy dra by tot die samelewing.
- Hy kan sy volle potensiaal bereik.
- Hy kry erkenning vir sy pogings. (Enige 3 × 1) (3)

4.4
- Ouderdom: Kliënte van alle ouderdomme kan kruideniersware van Kwapeng se winkel koop (van skoolkinders tot volwassenes).
- Onderrig: Kliënte hoef nie onderrig te word om van die winkel te koop nie. Dit sluit huisvroue, onderwysers, padwerkers en skoolkinders in.
- Inkomste: Die Winkel maak hoofsaaklik vir laer- en middelinkomstegroepe voorsiening.
- Geslag: Beide mans en vroue kan van Kwapeng se winkel koop.
- Plek: Die winkel is in Soweto (Mofolo Noord, Dube) en lok dus kliënte van daardie area.
- Beroep: Kliënte van enige beroep mag van die winkel koop.

(10)
[25]

VRAAG 5

5.1 15% (1)

5.2
- Kennis en vaardighede: Hy het ondervinding as 'n winkelassistent by Pick n Pay.
- Kontakte: Verskaffers soos Metro, handelsentrum, 'n bakkery in Johannesburg en sy huidige kliëntebasis.
- Fondse: Die gevallestudie gee geen aanduiding van sy fondse nie, maar hy het na 'n groter perseel verskuif wat kan aandui dat hy genoeg geld gehad het om die huur en oorhoofse koste van die nuwe perseel te dek. (3)

5.3
- Vertroue in hul eie vermoë om te slaag
- Organiseringsvaardigheid
- Energiek
- Begeerte om verantwoordelikheid te neem
- Identifiseer geleenthede
- Drang om te presteer
- Voorkeur vir matige risiko (Enige 5 × 1) (5)

5.4
- Hy sal dit gebruik om sy inkomste te bepaal.
- Om sy bedryfs-/beheeruitgawes te bepaal.
- Om maandeliks te bepaal of sy winkel wins of verlies maak.
- Begrotings help om finansiële beplanning vir 'n spesifieke tydperk te doen.
- Help om kapitaalbesteding te bepaal. (Enige 3 × 2) (6)

5.5
- Kulturele behoeftes
- Natuurlike behoeftes
- Essensiële behoeftes
- Beskermingsbehoeftes
- Luukse behoeftes/begeertes (5)

5.6
- Gee inligting oor die produk.
- Beskerm die produk.
- Bevorder die produk.
- Veilige berging van die produk.
- Gerieflike hantering van die produk.
- Ekonomiese vervoer van die produk
- Differensiasie van die produk van ander produkte. (Enige 5 × 1) (5)

[25]

TOTAAL: 100

Kopiereg voorbehou